

b) Spørgsmålet om *fortrydelsesret* i forbrugerkøb har været overvejet af flere udvalg, herunder Forbrugerkommissionen (jfr. kommissionens betænkning III nr. 738/1975, s. 28–33), der med 13 stemmer mod 12 gik imod indførelsen af en almindelig fortrydelsesret, men henskød spørgsmålet om, hvorvidt der burde gennemføres regler om fortrydelsesret i kreditkøb, til overvejelse i kreditkøbsudvalget. Udvalget finder, at forbrugere i kreditkøb lettere kan komme til at indgå mindre velovervejede køb, fordi de ikke straks skal betale hele købesummen, og at der derfor kan være større grund til at indrømme fortrydelsesret ved kreditkøb end ved kontantkøb. Udvalget har imidlertid ikke været enig om, hvor stort behovet for fortrydelsesret er, og dermed om, hvor vidtgående eventuelle regler om fortrydelsesret bør være. Udvalget har derfor i betænkningens lovudkast (§ 7) udformet to alternative forslag, jfr. betænkningen s. 37–38.

Efter alternativ A, som støttes af et flertal, skal sælgeren alene ved køkets indgåelse skriftligt oplyse køberen, om han har fortrydelsesret eller ej. Hvis sælgeren indrømmer fortrydelsesret, skal han oplyse hovedindholdet af fortrydelsesretten.

Udvalgets mindretal går ind for alternativ B, hvorefter køberen har fortrydelsesret, hvis parterne ikke har aftalt andet. Har køberen fortrydelsesret, indeholder alternativ B en nærmere regulering heraf.

c) Efter de gældende regler kan sælgeren sikre sit krav i anledning af købet på forskellig måde. Det almindeligste er, at sælgeren tager ejendomsforbehold, men sælgeren kan komme uden om afbetalingslovens beskyttelsesregler ved i stedet at tage *underpant* i det solgte. For at modvirke dette foreslår udvalget (betænkningen s. 40), at kreditor i forbrugerkøb ikke kan få pant i det solgte til sikkerhed for, at køberen opfylder sine forpligtelser.

d) Ofte er ikke blot sælgeren og køberen, men også en tredjemand involveret i et kreditkøb, således at der foreligger et »*trepartsforhold*«. Der kan være tale om et »oprindeligt trepartsforhold«, som det er tilfældet ved »eksterne kontosystemer« og ved »lånekøb«, eller om et »efterfølgende trepartsforhold«, jfr. nærmere betænkningen s. 40–41.

Et »eksternt kontosystem« foreligger, når en særlig kontoorganisation, f. eks. en kontoring, ved aftale med en række handlende forpligter sig til at finansiere de køb, som kunder, der er tilsluttet kontoringen, foretager hos den pågældende handlende. Kunden får så normalt fra kontoringen et kontokort.

»Lånekøb« foreligger, hvor købesummen helt eller delvis tilvejebringes ved lån til køberen fra en tredjemand, med hvem sælgeren har truffet aftale om finansiering af købet. Hvis der ikke foreligger en sådan aftale mellem sælgeren og tredjemand, men alene et kontantkøb, hvor købesummen skaffes ved et »fritstående lån«, f. eks. fra et pengeinstitut, til køberen, er der ikke tale om et kreditkøb i lovudkastets forstand.

Selv om der oprindeligt kun er to parter i et kreditkøb, sælger og køber, kan dette senere udvikle sig til et trepartsforhold ved, at sælgerens rettigheder overgår til tredjemand, f. eks. ved overdragelse af købekontrakten (»efterfølgende trepartsforhold«).

Ved begge former for trepartsforhold kan der opstå problemer i relation til køberens retsstilling over for tredjemanden. Med henblik på overdragelse til tredjemand af sælgerens fordring på køberens aftales det hyppigt, at køberen giver afkald på at gøre indsigelser, f. eks. i anledning af mangler ved det solgte, gældende over for tredjemanden, selv om køberen alligevel er forpligtet til at betale hele restkøbesummen. Samme resultat opnås ofte ved, at køberen ved aftalens indgåelse udsteder vekslers, som overdrages til tredjemand.

For at sikre køberen i forbrugerkøb samme retsstilling over for kreditor som over for sælgeren foreslår kreditkøbsudvalget en ufravigelig bestemmelse om, at køberen – såvel i oprindelige som i efterfølgende trepartsforhold – skal kunne gøre samme indsigelser gældende mod kreditor, som han kunne mod sælgeren. I oprindelige trepartsforhold foreslås det tillige af et flertal i udvalget, at køberen i et vist omfang skal kunne gøre samme pengekrav gældende mod kreditor, som han kan gøre gældende mod sælgeren.

Da opretholdelsen af køberens indsigelser uanset transport af fordringen ikke vil kunne sikres; hvis der udstedes vekslers eller andre negotiable dokumenter i forbindelse med købet, har udvalget stillet forslag om et forbud mod, at kreditor i forbindelse med forbrugerkøb modtager veksel eller andet særligt skylddokument, der forpligter køberen, og som ved overdragelse kan medføre indskrænkning af køberens ret til at fremsætte indsigelser vedrørende købet.

e) Efter afbetalingslovens § 4, jfr. § 6, stk. 1 og 3, sker der en *reduktion af de aftalte kreditomkostninger*, såfremt sælgerens restfordring indfries før forfaldstid, hvadenten køberen tvinges hertil som følge af misligholdelse, eller han selv ønsker at indfri gælden før tiden. Baggrunden herfor er, at en del af den aftalte kredit i disse tilfælde ikke